Almavédelem – rügyfakadástól sziromhullásig

A 2020-as esztendő a gyümölcstermesztők többségének jelentős jövedelemcsökkenést okozott. Hiába volt a korai Gála alma őszi értékesítési ára közel 200, míg az Idared fajta 160 Ft/kg, a tavaszi fagykárok okozta terméskiesés több mint 50% volt. A konzervipari célra termesztett fürtös meggy kisebb fagykárt szenvedett ugyan, de a csapadékos júniusi időjárás a gombás eredetű gyümölcsrothadás kártételét fokozta. A konzervgyárak egy fertőzési szint fölött nem vették át a lerázott termést, így az ép termés értéke is elveszett a termelő számára.

Gyümölcstermesztésünk általános szerkezeti hibái ez évben is megmutatkoztak: a léalmaültetvények túlsúlya, a termelői szervezetlenség, a fagyvédelmi öntözés hiánya, a peszticid hatóanyagok számának jelentős csökkenése és a munkaerőgondok egy olyan évben jelentkeztek, mikor Európában összességében átlag alatti termeseket takarítottak be a gyümölcstermesztők.

2020 májusának közepére az almatermesztők többsége érzékelte a komoly fagykárt. Azoknál az almaültetvényeknél, ahol a kár az 50-70%-ot elérte, a termelők május közepétől csökkentették a növényvédelmi permetezések számát. Az amúgy is megfogyatkozott hatóanyagok közül igyekeztek a legolcsóbbat alkalmazni, pedig a fertőzési körülmények ezt nem tették lehetővé. A relatíve csapadékos nyár kedvezett a ventúriás varasodásnak (*Venturia inaequalis*), ami jelentős levél- és gyümölcsfertőzöttséget okozott, de a korompenész (*Cladosporium herbarum*) és a légypiszok betegség (*Leptothyrium pomi*) is igen erőteljesen lépett föl a nyár végén a terméseken. Évtizedes probléma a szívókártevők látványos fölszaporodása a nyár közepére, ami a hagyományos és a félintenzív, illetve a rezisztens almaültetvényekben okoz szinte kezelhetetlen problémát. Az inszekticid hatóanyagok számának csökkenése, illetve egyes speciális hatásmechanizmusú hatóanyagok teljes visszavonása csak fokozni fogja a problémát a jövőben.

Amerikai lepkekabóca imágója és lárvája alma hajtásán

Szerencsére a növényvédelmi problémák jó része orvosolható. Ugyanakkor az almatermesztőknek el kell fogadniuk, hogy a termesztéstechnológiának csak egy része a kémiai növényvédelem, amely a szigorodó EU-előírások miatt nem tud megoldani minden problémát, sőt, eljutottunk oda, hogy a növényvédelmet kell megsegítenie a jó termesztéstechnikának. Ez a kihívás a termelőktől és a növényvédelmi szaktanácsadóktól egyaránt még nagyobb szakértelmet és komplex szemléletet igényel.

Az almatermesztés során sziromhullásig szinte minden eldől, ezért fontos, hogy a növényvédelmi szezon első harmada sikeres legyen. A Sumi Agro csapata ebben igyekszik segítséget nyújtani!

Az enyhe és csapadékos tél után a gyümölcsféléknél az első növényvédelmi beavatkozás a lemosópermetezés. Két típusát különböztetjük meg: a tél végi olajos és a kora tavaszi rezes lemosót.

Az olajos lemosópermetezésre a nagy költsége miatt akkor kerüljön sor, ha a szívó kártevők (pajzstetű, levéltetvek, atkák) az előző évben komoly kárt okoztak. Az olajfilm befedi a tojásokat, pajzsokat, bábokat és lárvákat, így azok pár

Korompenész és légypiszok betegség tünete almán

nap alatt gyakorlatilag megfulladnak. A nagy permetlémennyiség és a tökéletes fedettség azért fontos, mert az az áttelelő alak, amit nem fed be az olajfilm, nem fog elpusztulni. Azok a készítmények, amelyek fungicid hatóanyagot is tartalmaznak, a fás részeken lévő felületi kórokozókat is gyérítik.

A gyümölcstermesztők többsége inkább a **„rezes" lemosó** permetezést választja, amikor – elsősorban almában, körtében, meggyben és őszibarackban – egérfüles és/vagy zöldbimbós állapotban permeteznek réztartalmú készítménnyel a baktériumos és gombás betegségek ellen. A védekezés célja a fás részek felületén élő és áttelelő kórokozók (*Erwinia, Nectria, Pseudomonas, Colletotrichum, Monilia, Cladosporium* stb.) elpusztítása magas dózisú rézkészítménnyel.

Az ideális szemcseméretű és kiváló hatékonyságú, 84%-os rézoxiklorid-tartalmú **ASTRA 3-4 kg/ha** dózisban tökéletes választás! Minden fás gyümölcskultúrában engedélyezett, hosszú hatástartamú és kiváló esőállóságú termék. Az **ASTRA**-kezelés hatására a gyümölcsfák higiéniája sokkal kedvezőbbé válik.

Az **almalisztharmat** évek óta nagy gondot okoz hazánkban, már nemcsak a fogékony Jonathán és idared fajtájú ültetvényekben, hanem a Golden, Jonagold, Gála és az úgynevezett rezisztens (Florina, „Re") fajtákban is látványos a kártétele. A primer tünetek piros-bimbós fenológiai állapottól már jól láthatók, és ettől az időponttól kezdve már szükséges védekezni, mert korai kezeléssel megelőzhetjük a nagyobb kárt az egészséges rügyből fejlődött leveleken.

A **Sumi Agro** forgalmazza hazánkban a **CYFLAMID** fungicidet, amely egy új originális hatóanyagcsalád (amidoxim) első tagja.

Primer lisztharmatos virágzat

Egyedülálló hatásmechanizmusa révén látványosan és gyorsan fejti ki hatását az **almalisztharmat** ellen, **0,3-0,5 l/ha** dózisban. Rezisztenciatörő hatása révén kiváló rotációs partnere a már évtizedek óta alkalmazott triazoloknak. A **CYFLAMID** fungicid a korábban alkalmazott lisztharmat elleni szerektől eltérően nem egy vagy két ponton támadja a gombát fejlődése során, hanem öt ponton avatkozik be a gomba életébe, így a lisztharmat ellen minden növekedési stádiumában hatékony. Ez a tulajdonsága teszi lehetővé, hogy a felhasználó pirosbimbós állapottól a vegetáció végéig bármikor kijuttathatja évi két alkalommal. Ez a rugalmas kijuttatás teszi lehetővé, hogy kihasználjuk a készítmény akár preventív (megelőző), akár kuratív (gyógyító) hatását.

Az almaültetvényekben **egérfüles állapottól** az állati károsítók is megjelennek minden évben. Az áttelelő sodrómolylárvák és a levéltetvek már e korai fenológiában is jelentős kárt okozhatnak. A Sumi Agro 2018 áprilisától forgalmazza a lambda-cihalotrin hatóanyag-tartalmú **Wakizasi** piretroid inszekticidjét, mely gyors taglózó hatású készítmény. Hűvös tavaszi időjárás esetén is megbízható hatású, melynek dózisa **0,2-0,3 kg/ha**. A lambda-cihalotrin hatóanyag AKG-s almaültetvényekben is használható évi egy alkalommal.

A felszívódó **Mospilan 20 SG** méhekre nem jelölésköteles inszekticid, amely virágzásban nappal is kipermetezhető. Tebukonazol fungiciddel együtt tankkombinációban kijuttatva méhkímélő technológiát kell alkalmazni! Egy tenyészidőszakban 2 alkalommal lehet kijuttatni, így az elsőt érdemes virágzásra időzíteni, mert az akár 3 hétig is virágzó almában ebben a fenológiában sokféle rovar és bogár károsíthat. Ezek közül az egyik legfontosabb a **májusi cserebogár**, mely a levelek és a virágok megrágása mellett lárvaállapotban a gyümölcsfák gyökereit károsítja. A lárvák 3 évig fejlődnek és károsítanak talajban, ellenük védekezni nagyon korlátozottan és meglehetősen drágán lehet. Sokkal hatékonyabb és biztosabb megoldás a cserebogár-imágók elleni permetezés **Mospilan 20 SG-vel (0,3-0,4 kg/ha)**, amely hosszú időre (7–14 nap) megvédi a gyümölcsfákat. A szilikonbázisú SPUR tapadásfokozó termék **(0,05%)** javítja a felszívódó hatóanyagok növényi szövetekbe jutását, illetve a kontakt hatóanyagoknál a permetlé terülékenységét, ezért alkalmazását **Mospilan 20 SG** használata esetén mindenképpen javasoljuk.

Májusi cserebogár károsítása almán

Az elmúlt egy évtizedben több száz hektár szuperintenzív, jéghálós almaültetvény létesült Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében és szerte az országban. A jégháló által biztosított hűvösebb, párásabb mikroklíma következtében a hajtásnövekedés intenzívebb ezekben a kertekben. Azért, hogy a termőegyensúly kialakuljon, és a felső hajtások a jéghálót ne nőjék túl, szükség van a jó kondícióban lévő intenzív almaültetvényekben a növekedés szabályozásra. A Sumi Agro 2019-től forgalmazza az angol Fine Agrochemicals növekedésszabályozó termékét, a **Kudos**t, amely 100 g/kg prohexadion-kalciumot tartalmaz. A **Kudos**t megosztva javasoljuk kijuttatni: az első kezelést a hajtások 3-5 cm hosszúságánál (ez kb. a fővirágzás) **1,25 kg/ha** dózisban, majd 3 héttel később a 2. kezelést. A **Kudos**-kezelés hatására 20–40%-kal csökken a hajtások hossza, ezáltal a nyári zöldmunka is könnyebbé válik, így javul a termék színeződése. Rendszeres használata elősegíti az intenzív ültetvények termékegyensúlyának a kialakulását és fenntartását, ezáltal kiegyenlített, nagy termést biztosít hosszú távon, jóval kevesebb élőmunka-ráfordítás mellett.

Simon Zoltán
mérnök-üzletkötő
Sumi Agro Hungary Kft.